

EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

June 2022 | CS

This page is also available in:

- [ES](#)
- [BG](#)
- [DA](#)
- [EN](#)
- [DE](#)
- [ET](#)
- [FR](#)
- [EL](#)
- [GA](#)
- [HR](#)
- [IT](#)
- [LV](#)
- [LT](#)
- [HU](#)
- [MT](#)
- [NL](#)
- [PL](#)
- [PT](#)
- [FI](#)
- [RO](#)
- [SK](#)
- [SL](#)
- [SV](#)

Available Languages:

ÚVODNÍK

Úvodník

Zásada genderové rovnosti při sestavování rozpočtu EU

Rozpočty nejsou neutrální. Může se v nich například odrážet míra úsilí o naplnění potřeb žen a o dosažení genderové rovnosti.

V této souvislosti se naše Komise pro finanční a rozpočtové záležitosti rozhodla vzít si na mušku genderové rozpočtování. Ale oč vlastně jde? Myslí se tím zohledňování rovnosti žen a mužů při sestavování a plnění rozpočtu. V jeho rámci je třeba posilovat odpovědnost a transparentnost, co se týče potenciálního vlivu rozhodnutí o vynakládání prostředků na genderovou rovnost, a určovat konkrétní cílové skupiny příjemců, aby se zamezilo diskriminaci či nerovnostem při provádění politik a opatření. Tímto postupem lze získat lepší představu o odlišném dopadu příjmů a výdajů v rámci politik jednotlivých orgánů, institucí a vlád z hlediska žen a mužů. Může to rovněž pomoci zajistit, aby byly veřejné prostředky využívány způsobem, který přinese větší efektivitu a účinnost rozpočtů i politik.

Genderové rozpočtování souvisí se záměrem EU začleňovat v různých oblastech hledisko rovnosti žen a mužů. Evropský parlament a Rada již několikrát vyzvaly k tomu, aby členské státy tento přístup přejaly a uplatňovaly. I Evropská komise se usilovně snaží vypracovat metodiku, díky níž by bylo možné posuzovat v celém rozpočtu EU dopad výdajů na genderovou rovnost.

Rozpočtový výbor Evropského parlamentu nechal vypracovat studii, podle níž by Evropský parlament, Evropská komise a Rada měly podniknout příslušné kroky, aby se zásada genderové rovnosti stala nedílnou součástí přípravy rozpočtu EU. Evropský parlament dal své odhodlání uplatňovat tento přístup najevo ve svém usnesení a do budoucna má mj. v úmyslu působit v tomto ohledu na ostatní orgány a instituce EU.

Domnívám se, že Evropský hospodářský a sociální výbor má vše potřebné pro to, aby se doporučením výše uvedené studie řídil. Evropský parlament by tento cíl samozřejmě mohl prosazovat v diskusích o rozpočtu a o udělování absolutoria, které vede na svých plenárních zasedáních. Má-li být zásada genderové rovnosti začleněna do sestavování rozpočtu a do jeho plnění evropskými orgány a institucemi, pak bude naprosto nezbytné angažovat se v tomto směru na politické úrovni a přijmout legislativní opatření. Hodláme se důkladně zamyslet nad tím, zda se EHSV jakožto poradní instituce zastupující organizace občanské společnosti může do tohoto strategického a důležitého procesu zapojit.

POZNAMENEJTE SI

20. června 2022, Brusel

konference na téma „Jedno zdraví“

6. července 2022, Bratislava

slyšení na téma „Právní stát - proč má takový význam?“

13. a 14. července 2022, Brusel

plenární zasedání EHSV

31. července 2022 v 10:00 (čas v Bruselu)

Cena pro občanskou společnost: vytváření lepší budoucnosti pro mladé lidi a pomoc ukrajinským obětem války - lhůta pro podání přihlášek

NA CEST? Z UKRAJINY

Kolja žije již nějakou dobu sám ve svém bytě, který přímo v centru města Irpiň částečně zničily ruské nálety. Společnost mu dělá jen kočka patřící jeho rodině. Jeho nejbližší uprchli do Francie, nicméně on sám se rozhodl zůstat. Říká, že musí bránit svůj domov a majetek. Pochlubil se nám fotografiemi svých dětí, jejich medailemi z baletu a taekwonda a prohlásil, že „až bude po všem“, určitě se s nimi zase brzy shledá.

Costas Constantinou je šéfredaktorem kyperského deníku Politis. V březnu a poté i v dubnu se vydal na Ukrajinu, aby přinesl svědectví o válce, uprchlické krizi a o tom, jak obyčejní Ukrajinci bojují o přežití. Mockrát mu děkujeme za to, že se s námi podělil o okamžiky, které se mu podařilo zachytit. (ks)

V naší rubrice „K věci“ si povídáme s členy EHSV o důležitých tématech evropské agendy. V tomto vydání jsme se obrátili na **Alenu**

Mastantuono, která se coby zpravodajka podílela na přípravě stanoviska *REPowerEU: společná evropská akce pro cenově dostupnější, bezpečnější a udržitelnější energii* přijatého na květnovém plenárním zasedání. Paní **Mastantuono** se s našimi čtenáři podělí o svůj názor na nový balíček s názvem REPowerEU, který Evropská komise představila 18. května 2022. (ehp)

RUSKO ROZTÁ?Í V EVROP? SVOU RULETU

Evropou se šíří kremelská hrozba odstřižení od dodávek ruského plynu. Po Polsku a Bulharsku si ruská vláda vzala na mušku také Finsko, Dánsko a Nizozemsko a uzavřela jim kohoutky.

Evropská komise představila 18. května plán s názvem REPowerEU, na který bylo vyčleněno 300 miliard EUR a jehož cílem je utnout do roku 2027 dovoz energie z Ruska. Vlády členských států EU hledají různé možnosti, jak co nejdříve nahradit dodávky z Ruska. Urychlují zavádění obnovitelných zdrojů energie a sahají hluboko do státních pokladen, aby vybudovaly potřebnou infrastrukturu pro dovoz zkapalněného zemního plynu a naplnění zásobníků. Snaží se rovněž identifikovat oblasti, ve kterých by mohly snížit spotřebu energie a nahradit plyn jinými zdroji. Času však není nazbyt a nikdo neví, která země se v ruském hledáčku ocitne příště. Je zjevné, že se nacházíme v mimořádně závažné situaci a musíme podniknout bezprecedentní kroky.

Může být obtížné nalézt dodatečné prostředky na investice do infrastruktury a využívání obnovitelných zdrojů energie, obzvláště vzhledem k tomu, že se naše ekonomiky ještě nevzpamatovaly z pandemie COVID-19. Tyto peníze mají být čerpány z ekonomiky, která se momentálně potýká s vysokou inflací. Je také možné si je půjčit, což ale není zadarmo a může to vést k zadlužení. Zároveň zde platí pravidla trhu a podle nich se s nárůstem poptávky zvyšují i ceny. Ceny energie se mohou vyšplhat do ještě závratnějších výšin také v důsledku toho, že musely být v souvislosti s válkou vynaloženy dodatečné prostředky na ochranu a bezpečnost. Dalším problémem, s nímž se musíme vypořádat, je narušení dodavatelských řetězců, které brání rozsáhlejšímu využívání obnovitelných zdrojů energie.

Plán REPowerEU má urychlit zavádění čistých technologií. Je tedy naprosto správné, že v něm byl položen důraz na zrychlení průběhu povolenacích řízení a nové projekty týkající se větrné a solární energie byly označeny za oblast převažujícího veřejného zájmu. Zazněl v něm také požadavek, se kterým se EHSV ve svém stanovisku ke sdělení REPowerEU ztotožnil, a sice aby členské státy pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů vyhradily vhodné oblasti s nízkými environmentálními riziky. Dále se v tomto plánu navrhuje zvýšit cíl, jehož chce EU v oblasti obnovitelných zdrojů energie dosáhnout do roku 2030, z loni zvažovaných 40 % na 45 % a rovněž zvýšit 9% cíl v oblasti energetické účinnosti stanovený v červenci 2021 na 13 %. Navrhuje se v něm rovněž zavést povinnost instalovat solární panely, a to od roku 2025 u veřejných a od roku 2029 u nových obytných budov. Je jasné, že vzhledem k situaci, jaká teď panuje na trhu, bude z technického hlediska jednoduše nemožné tyto cíle splnit. Samozřejmě je zcela namístě mít vysoké ambice, musíme se však zamyslet nad tím, zda jsou tyto ambice uskutečnitelné a věrohodné.

Komise ve svém plánu upozornila rovněž na to, že odstavení od ruských dodávek způsobí v Evropě nárůst a výraznější kolísání cen energie. Je tudíž nezbytné zavést v členských státech dočasně cílená opatření, tak aby to co nejméně narušilo trh v EU, nebo podniknout kroky na úrovni EU, které ovšem nesmí ohrozit úsilí o dekarbonizaci ani dodávky energie. Tržní zásahy se totiž mohou obecně vzato negativně promítnout do dlouhodobějších cílů, protože rozvířejí investiční nejistotu a odrazují od snah dekarbonizovat odvětví energetiky.

Evropský trh s elektřinou prokázal náležitou funkčnost, poněvadž je schopen zabránit omezení či dokonce výpadku dodávek v některých oblastech. Na tomto trhu bude hrát zásadní roli solidarita mezi členskými státy, a to nejen během příští zimy, ale také v dalším kole rulety, kterou Rusko v Evropě roztáčí.

Alena Mastantuono, členka EHSV

„OTÁZKA PRO...“

Otázka pro...

V této rubrice klademe členům EHSV otázku k tématu, které má podle nich v evropské agendě prioritní význam.

EHSV na svém květnovém plenárním zasedání přijal usnesení s názvem *Zapojení organizované občanské společnosti do národních plánů na podporu oživení a odolnosti – jak ho můžeme zlepšit?* Toto usnesení vypracovali tři zpravodajové: Gonçalo Lobo Xavier, Javier Doz Orrit a **Luca Jahier**.

Požádali jsme **Lucu Jahiera**, který stál v letech 2018–2020 v čele Evropského hospodářského a sociálního výboru a nyní je místopředsedou skupiny Evropský semestr, aby nám v této souvislosti zodpověděl jednu otázku. (ehp)

Luca Jahier: ?lenské státy si p?i provád?ní svých plán? pro oživení a odolnost vedou dob?e

EHSV info: Jak jsou na tom podle Vás členské státy s realizací národních plánů pro oživení?

Luca Jahier: Před rokem jsme stáli na samém počátku provádění Nástroje pro oživení a odolnost a jen několik hrstka zemí byla tehdy již v přípravě svého národního plánu o něco dále.

V tu chvíli bylo především důležité prověřovat a zdůrazňovat význam článku 18 nařízení EU, který členskými státy ukládá povinnost zapojit do sestavování, provádění a monitorování plánu organizace občanské společnosti, sociální partnery, místní orgány, vysoké školy a další zainteresované subjekty.

Letos už je 26 plánů hotových, přičemž Nizozemsko ten svůj právě dokončuje. Až na dvě země – kvůli podmínce dodržování zásad právního státu – byly všechny ostatní plány schváleny a řada z nich je již prováděna. U některých plánů byl dovršen a na úrovni EU příznivě ohodnocen první půlrok provádění a je v plném proudu druhá šestiměsíční fáze. S praktickým uplatňováním článku 18 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost je spojena řada dalších aspektů a organizovaná občanská společnost nyní obecně vzato zaujímá ke konečné podobě národních plánů kladný postoj.

Kvalita zapojení organizací občanské společnosti se sice v jednotlivých členských státech liší, a v některých z nich bylo toto zapojení opravdu minimální, nicméně lze pozorovat řadu velmi dobrých osvědčených postupů. Například ve Francii, Lucembursku, Rakousku, Španělsku a Švédsku probíhá úzká a konstruktivní spolupráce s vládou, kterou ještě posiluje transparentnost a soustavný dialog. Česko, Estonsko, Finsko, Itálie a Španělsko pak spustily zvláštní internetové stránky nebo vládní portál, na nichž transparentním způsobem zveřejňují informace o Nástroji pro oživení a odolnost.

V Itálii byl v listopadu 2021 na vládní úrovni zřízen stálý kulatý stůl pro partnerství, jehož činnost koordinuje předseda Národní rady pro hospodářství a práci.

V Chorvatsku se organizovaná občanská společnost v souvislosti s prováděním národního plánu pro oživení a odolnost podílí na přípravě zadávacích řízení. A v Portugalsku byl vytvořen Národní monitorovací výbor, v němž mimo jiné působí zástupci sociálních partnerů, vysokých škol a sociálního sektoru.

Lze tedy konstatovat, že je v první řadě nezbytné na tuto otázku dále upozorňovat a vybízet členské státy, aby se inspirovaly těmito pozitivními zkušenostmi a přejímaly tyto osvědčené postupy. A dále je z toho jasně patrné, že kvalitní, účinné a trvalé zapojení organizací občanské společnosti do správy ekonomických záležitostí v členských státech by se mělo opírat o právní předpisy a o veřejné a transparentní postupy zakotvené ve směrnici nebo v nařízení EU.

NAŠÍM HOSTEM JE TENTOKRÁT ...

Vzácný host

Každý měsíc Vám v této rubrice představujeme význačnou osobnost, jejíž činnost a angažovanost jsou zdrojem inspirace. Jejich odvaha, síla charakteru a odhodlání jednat jsou zářným příkladem a jejich statečnost zasluhuje úctu. Tento měsíc je naším vzácným hostem **Kostas Onisenko**.

Kostas Onisenko je novinář, který už 20 let pracuje pro řecká média, noviny a televizi. Od roku 2014 sleduje rusko-ukrajinskou válku a posledních pět let žije v Kyjevě, odkud posílá reportáže různým řeckým sdělovacím prostředkům. Zároveň řeckou veřejnost o vývoji na Ukrajině pravidelně informuje prostřednictvím svých stránek na sociálních sítích.

„Objektivita“, nebo „morálnost“? Dilema médií p? i informování o válce na Ukrajině

Od vietnamské války tihne mezinárodní novinářská komunita k objektivnímu válečnému zpravodajství. Jinými slovy: snaží se nevyjadřovat podporu žádné ze stran. Tato nová praxe byla považována za známku obrovského pokroku směrem k objektivitě a kontrastovala s dosavadní praxí nazývané v angličtině „embedded journalism“, tedy přidružení reportérů k armádě dané země. Tento posun byl pochopitelně umožněn ekonomickým růstem médií, ale také skutečností, že se většina konfliktů odehrávala „daleko“ od sídel velkých mediálních společností. Šlo o „zahraniční“ války, a tudíž bylo pro novináře relativně snadné zachovat si emocionální odstup. Válka na Ukrajině tuto teorii nahlodala a v blízké budoucnosti lze díky ní očekávat významné změny v celkovém fungování sdělovacích prostředků i v jejich vztazích se společností a státem.

Z hlediska komunikace byla válka na Ukrajině, jež začala ruskou invazí Krymu v roce 2014, plná lží od samého počátku. Malá i velká mezinárodní média přinášela zprávy o „neonacistech, kteří utlačují ruský mluvící lid“ na západě Ukrajiny, díky čemuž mohl Kreml ospravedlnit svá zvěrstva a pokračovat v nich. Zveřejňování těchto zpráv nebylo ani tak ukázkou neschopnosti ze strany západních sdělovacích prostředků, jako spíš známkou toho, že „Západ“ se svým mediálním systémem nebyl připraven na takovou záplavu dezinformací organizovaných a financovaných Moskvou. Bylo známkou toho, že Moskva využila svobody západního světa k tomu, aby právě tyto svobody napadla.

Když tato skutečnost vyšla najevo – zejména během posledních tří měsíců –, velká část zahraničních novinářů se otevřeně postavila na stranu Ukrajiny. Bylo tomu tak nejen proto, že tato země čelí ničím nevyprovokovanému útoku, ale také proto, že tito novináři pochopili, že tento útok cílí i na všechny zásady a hodnoty, na nichž je založena mimo jiné svoboda projevu a fungování sdělovacích prostředků.

Na první pohled může být tato volba vnímána jako „povinnost“ novinářské komunity zůstat objektivní – nakolik „objektivní“ a „nestranné“ může jen být vyobrazení pachatele znásilnění a jeho oběti. Tato válka ukázala mnohem jasněji než jiné události, že zachovávat si „objektivní odstup“ od oběti a pachatele hraje vždy do karet pachateli.

Bylo zde rovněž dilema volby mezi objektivitou a morálností. Může to znít zvláštně, ale mnoho velkých médií tomuto dilematu čelí. Šlo též o to, zda je „Evropa“ – alespoň jak ji vnímají Ukrajinci – připravena bránit své svobody, i pokud to vyžaduje přísnější kontrolu jejich případného porušování.

Posledních osm let si ukrajinská společnost a především novináři na Ukrajině uvědomovali, že Ruská federace (a od nynějška kterákoli síla, jež intrikuje proti evropským zásadám a hodnotám) má za to, že naše svobody projevu a sdělovací prostředky coby instituce mohou být použity jako nástroj války. Vedené proti nám.

Navzdory vojenské invazi Ukrajiny byli v posledních osmi letech jako odpovědní či spoluodpovědní za stávající situaci označováni i Ukrajinci. Byli vykreslováni jako pachatelé trestných činů, ačkoli ve skutečnosti byli oběťmi. Jeden z důsledků byl patrný na bojišti – slabší sankce vůči Rusku, zpožděné dodávky zbraní pro Ukrajinu atd. Tato situace se nyní, jak se zdá, mění. Nejen díky novinářské práci, která pomáhá odhalit kolosální lži Ruska, ale také díky tomu, že mnozí novináři znovu objevují svou úlohu ve společnosti. Nikoli roli bezpáteří hlásné trouby, nýbrž roli centrální nervové soustavy společnosti, jež mimo jiné pomáhá zodpovědět jednu prostou otázku: Kde je dobro a kde zlo?

Kostas Onisenko

Kostas Onisenko je řecký novinář žijící a pracující na Ukrajině jako zpravodaj řeckých sdělovacích prostředků

NOVINKY Z EHSV

[Charles Michel na plenárním zasedání EHSV vyzval k vytvoření evropského geopolitického společenství, jehož součástí bude i Ukrajina](#)

Předsedkyně EHSV v úvodním proslovu na květnovém plenárním zasedání zdůraznila: „Je nezbytné, abychom se k důsledkům války na Ukrajině i k budoucím geopolitickým výzvám stavěli

jednotně. Evropa si vede mistrně při překonávání krizí, a nyní musí ukázat světovou třídu i v otázkách budoucího vývoje.“

„Kreml se zcela přepočítal, jak co se týče vlastních vojenských schopností, tak co se týče urputnosti, s níž se Ukrajina brání, a různé a svorné reakce z evropské strany,“ prohlásil předseda Evropské rady **Charles Michel**. Navrhl také změnit přístup k jednáním o rozšíření EU.

Vzhledem k tomu, že jednání se zeměmi západního Balkánu postupují pomalu a že o členství v EU nejnověji požádaly Ukrajina, Gruzie a Moldavsko, by EU měla přejít k „úměrné a řízené integraci“.

Podle Charlese Michela „by měla kandidátské státy začleňovat postupně a progresivně v průběhu celého procesu přistoupení“.

Předseda Evropské rady dále uvedl, že se EU stává stále významnějším politickým aktérem, a proto by bylo vhodné vytvořit evropské geopolitické společenství. Jednou ze stěžejních oblastí spolupráce v rámci tohoto společenství by byla zahraniční politika. „Umožnilo by to posílit jednotu a prohloubit praktickou spolupráci při řešení společných problémů a zajišťování míru, stability a bezpečnosti na našem kontinentu,“ dodal.

Charles Michel však upozornil, že „tato iniciativa v žádném případě nemá nahradit proces rozšíření ani zavdat důvod k dalším průtahům. Nemá ani zúčastněným zemím zaručovat, že se někdy v budoucnu stanou členy EU.“ (at)

Holisitický a soudržný migrační systém může Evropu uchránit před hrozbami v podobě diktátorů a před uprchlickými krizemi

V reakci na státem podporované účelové využívání migrantů na vnějších hranicích EU uspořádal EHSV na toto téma konferenci, která zdůraznila dynamiku evropeizace migrační politiky.

Autoritářští vůdci, kteří jsou si vědomi nedostatků evropské migrační politiky, zatím využívají lidského utrpení k vydírání Evropy.

Společně se schůzí sekce Vnější vztahy (REX) se konala konference s názvem *Nabírá migrační politika evropský směr? Poučení z účelového využívání migrantů a války na Ukrajině.*

Je třeba uvést, že běloruský režim nebyl prvním, kdo účelově využíval migranty, neboť v minulosti podobným způsobem jednalo Turecko, Libye a Maroko.

Místopředseda Evropské komise pro podporu evropského způsobu života **Margaritis Schinas** se vyjádřil k otázce využívání migrantů jako zbraně takto: „Největším poučením, pokud jde o naše politiky, je uvědomění si, že dokud nebudeme schopni se dohodnout na společném migračním systému, budeme i nadále terčem takovýchto útoků.“

Jak uvedla předsedkyně EHSV **Christa Schweng**, „tato uprchlická krize ukázala, že migrace má dopad na všechny členské státy. EU musí využít současného impulsu k tomu, aby pokročila s novým paktem o migraci a azylu a učinila systémové změny nezbytné k zajištění unijní politiky v oblasti migrace a azylu, která bude mít racionální podklad a bude založena na právech.“

„Nastal čas geopolitiky. Tato válka má stejný efekt na evropské veřejné mínění, jako když jsme spojili síly během pandemie, a to je velmi důležité,“ zdůraznil místopředseda Komise **Margaritis Schinas**. (at)

V EU v žádném případě nesmí docházet k potlačování dialogu s občanskou společností

Evropský hospodářský a sociální výbor vyzval orgány EU, aby přijaly strategii nulové tolerance vůči postojům a postupům členských států, které brání činnosti občanské společnosti a zmenšují její prostor v Evropě.

EHSV žádá EU, aby v zájmu zamezení takovému vývoji přijala řadu opatření – např. pozastavení vyplácení finančních prostředků EU zemím, které nedodržují hodnoty EU – s cílem zajistit plné zapojení občanské společnosti do všech fází tvorby politiky a chránit participativní demokracii v Evropě.

Jak uvádí EHSV ve svém stanovisku [*Organizace občanské společnosti jakožto ochránkyně společného blaha v procesu oživení po pandemii*](#), občanská společnost se stále potýká s řadou vážných překážek, přičemž prostor pro občanskou společnost se v některých částech EU drasticky zmenšuje. Děje se tak navzdory tomu, že občanská společnost sehrála klíčovou roli při tlumení dopadů pandemie a že od prvního dne ruské agrese poskytovala příkladnou pomoc ukrajinským uprchlíkům.

„Občanská společnost je hnací silou, jež naší společnosti pomáhá překonat pandemii COVID-19. Současná ukrajinská krize pak jasně ukazuje hodnotu a význam občanské společnosti pro naše demokracie,“ prohlásil zpravodaj stanoviska **Ioannis Vardakastanis**.

Dnes, kdy se občanská společnost chystá plnit klíčovou úlohu při překonávání ničivých dopadů krize COVID-19, což si vyžádá zapojení všech částí společnosti, musí EU zajistit dialog mezi občanskou společností a tvůrci politik. Absence takového dialogu je totiž jednou z hlavních překážek, kterým čelí evropská občanská společnost na všech úrovních.

Další překážkou je chybějící smysluplné zapojení občanské společnosti do rozhodovacích procesů týkajících se důležitých politik a legislativy.

Podle názoru EHSV musí mít orgány EU vůči těmto postojům „nulovou toleranci“ a musí reagovat „důrazně a nekompromisně“, neboť začlenění občanské společnosti do procesu tvorby politik je neoddělitelnou součástí evropských hodnot a smluv. Na evropské i vnitrostátní úrovni je třeba zavést právní předpisy, které umožní takovým praktikám zabránit.

Organizace občanské společnosti by měly dostávat od orgánů EU i od místních a celostátních orgánů finanční a technickou podporu, aby mohly plnit svou úlohu, aniž by tím však byla zpochybněna jejich nezávislost. (II)

Oživení bude úspěšné pouze tehdy, bude-li do něj systematicky zapojena evropská občanská společnost

EHSV přijal nové usnesení o zapojení organizované občanské společnosti do provádění a monitorování národních plánů pro oživení a odolnost. Nedávná konzultace ukázala, že navzdory nařízení není organizovaná občanská společnost do těchto plánů

dostatečně zapojena.

Výbor požaduje jasná pravidla, která by tuto situaci účinně napravila a pomohla znovu nastartovat ekonomiku. Předsedkyně EHSV **Christa Schweng** během diskuse předcházející přijetí zdůraznila, že zapojení organizované občanské společnosti do reforem stanovených v národních plánech pro oživení a odolnost je nezbytným předpokladem pro zlepšení kvality, transparentnosti a provádění nových politik. Místopředseda skupiny ad hoc Evropský semestr **Gonçalo Lobo Xavier** informoval o některých klíčových zjištěních konzultace.

Poukázal na to, že „konečný obsah národních plánů pro oživení a odolnost hodnotí organizovaná občanská společnost obecně kladně, sociální rozměr je však často málo propracovaný.“ Předseda uvedené skupiny **Javier Doz Orrit** pak představil hlavní doporučení. Vyzval rovněž členské státy, aby „bezpodmínečně postupovaly v souladu s pravidly stanovenými v nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost“, a Evropskou komisi a Parlament, aby vymáhaly jejich dodržování. Místopředseda skupiny ad hoc Evropský semestr **Luca Jahier** seznámil členy s některými osvědčenými postupy a uvedl, že „nedostatečně účinná a nedostatečně kvalitní účast organizované občanské společnosti na správě ekonomických záležitostí EU nebude vyřešena, dokud neproběhne reforma evropského semestru.“

Výkonný viceprezident Evropské komise **Valdis Dombrovskis**, který se debaty rovněž zúčastnil, poukázal na dopad ruské invaze na Ukrajinu na globální ekonomické oživení a EU a na to, co je zapotřebí, abychom se z ní vzpamatovali a posunuli se dál.“ (tk)

Podle EHSV je pro politiku soudržnosti nejvážší výzvou válka na Ukrajině

Politika soudržnosti hraje zcela zásadní roli z hlediska překonání krize COVID-19, dosažení klimatické neutrality do roku 2050 a snížení rozdílů v Evropě. EHSV nedávno přijal stanovisko, ve

kterém upozornil na to, že nejzávažnější výzvou, s níž se tato politika bude muset v nejbližší době vypořádat, je válka na Ukrajině.

Je nutné urychleně podniknout kroky s cílem pomoci uprchlíkům a začlenit Ukrajinu do EU. EHSV se ve svém stanovisku rovněž jednoznačně vyslovil pro to, aby byla Ukrajina co nejdříve přijata do EU, a v této souvislosti vyzval k náležitému uzpůsobení politiky soudržnosti spolu s jejími finančními nástroji.

EHSV zejména navrhl, aby byl zřízen zvláštní fond EU na podporu poválečné obnovy a rozvoje Ukrajiny. V uvedeném stanovisku, které přijal na svém květnovém plenárním zasedání, se zabývá sdělením Evropské komise s názvem Soudržnost v Evropě do roku 2050.

Toto sdělení bylo zveřejněno dva týdny před ruskou invazí na Ukrajinu, a nemohly v něm tedy být zohledněny její důsledky. „V krátkodobém a střednědobém horizontu je pro politiku soudržnosti nejzávažnější výzvou agrese Ruska vůči Ukrajině, která je ve skutečnosti rovněž aktem agrese vůči Evropské unii,“ prohlásil zpravodaj **Krzysztof Balon**. Jak dodal spoluzpravodaj **Gonçalo Lobo Xavier**, „politika soudržnosti zůstává mimořádně důležitým nástrojem v procesu oživení evropského hospodářství a posílení jeho odolnosti, v němž je třeba se zaměřit především na malé a střední podniky.“ (tk)

EHSV požaduje otevřený a bezpečný schengenský prostor

Vzhledem k válce na Ukrajině, která zapříčinila nebývalý příliv uprchlíků hledajících útočiště v EU, je naléhavě zapotřebí účinných, humanitárních a humanitárních společných evropských předpisů v oblasti migrace a azylu v otevřeném, ale zároveň

bezpečném schengenském prostoru. To se uvádí ve stanovisku, které přijal Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) na svém květnovém plenárním zasedání.

„Ruská vojenská agrese proti Ukrajině představuje zlom. Historicky se jedná o zatím vůbec největší hrozbu pro fungování schengenského prostoru a pro bezpečnost EU. Strašlivé události, k nimž na Ukrajině dochází, znovu ukazují, jak důležitá je bezpečnost vnějších hranic schengenského prostoru a stabilita jako předpoklad vnitřní bezpečnosti Evropy,“ uvedl zpravodaj [stanoviska Balíček opatření týkajících se bezpečnostní unie / schengenský balíček](#), **Krzysztof Balon**,

a dodal, že EHSV podporuje postoj Komise, že každé uzavření hranic mezi zeměmi schengenského prostoru by mělo být pouze dočasné.

EHSV ve svém stanovisku, které hodnotí nedávno přijatý balíček opatření, jehož prostřednictvím Komise aktualizovala pravidla upravující fungování schengenského prostoru, konstatuje, že by se obavy členských států o bezpečnost lépe řešily rozšířením a posílením spolupráce a koordinace mezi donucovacími orgány než znovuzavedením kontrol na vnitřních hranicích.

Stanovisko klade velký důraz na zajištění toho, aby EU a členské státy při správě hranic a řešení otázek migrace a azylu vždy dodržovaly Listinu základních práv, zejména právo na volný pohyb a pobyt, právo na azyl a zásadu nenavracení. Totéž platí pro všechny orgány zapojené do policejní a justiční spolupráce mezi členskými státy.

EHSV vyzval členské státy, aby proaktivně podporovaly mechanismus solidarity a v souladu s ustanoveními nového paktu o migraci a azylu převzaly společnou odpovědnost za řízení migrace.

Členské státy by mohly zavést mechanismy solidarity na základě směrnice o dočasné ochraně, která byla nedávno aktivována v souvislosti s ruskou agresí vůči Ukrajině a kterou EHSV velmi oceňuje. Komise by měla zvážit použití směrnice o dočasné ochraně v souvislosti se státními příslušníky třetích zemí v případě budoucích vážných a naléhavých krizových situací.

EHSV také znovu poukázal na své znepokojení nad tím, že jsou Kypr, Rumunsko, Bulharsko a Chorvatsko stále vyloučené ze schengenského prostoru, a podpořil Komisi v jejím požadavku, aby Rada urychleně a rozhodně zjednala nápravu tohoto stavu. (II)

EHSV vítá dlouho očekávaný akční plán pro sociální ekonomiku

EHSV s potěšením konstatuje, že byla v akčním plánu pro sociální ekonomiku zohledněna řada jeho návrhů. Má však za to, že by bylo možné posílit účinnost tohoto plánu prostřednictvím důraznějších opatření ve čtyřech stěžejních oblastech.

EHSV na květnovém plenárním zasedání přijal [stanovisko](#), v němž dal zelenou [akčnímu plánu pro sociální ekonomiku](#), který předložila Evropská komise. V plánu byly na mnoha místech zohledněny návrhy, jež EHSV formuloval v průběhu uplynulých více než deseti let.

„Jsme nesmírně rádi, že je tento tolik očekávaný plán konečně na světě. Skutečná práce je však teprve před námi,“ prohlásil zpravodaj stanoviska **Giuseppe Guerini**. „Teď bude zapotřebí dát mu hmatatelnou podobu a zavést ambiciózní a dlouhodobá opatření. EHSV má spoustu konkrétních inovativních návrhů, jak docílit toho, aby byl potenciál sociální ekonomiky plně využit v co největším počtu členských států EU.“

EHSV v plánu identifikoval čtyři stěžejní oblasti, v nichž by bylo možné přijmout důraznější opatření:

- zavedení pružnějších forem spolupráce mezi orgány veřejné správy a podniky sociální ekonomiky při poskytování služeb obecného zájmu na místní úrovni, přičemž by v rámci směrnice o zadávání veřejných zakázek bylo třeba jasně rozlišovat mezi činnostmi sledujícími obecný zájem a činnostmi motivovanými hospodářskou soutěží;
- přijetí regulačních opatření a popřípadě formulování pokynů s cílem vyjasnit, jaké požadavky je z hlediska přístupu ke státní podpoře třeba splnit a jakou částku mají členské státy k dispozici, aby mohly využít veškerou dostupnou flexibilitu a pomoci podnikům sociální ekonomiky. Pouhé uspořádání workshopů a webinářů, jak navrhuje Komise, nebude stačit;

- systém zaručených úvěrů a půjček – podobný tomu, jaký již mohou v celé EU využívat malé a střední podniky –, který by zřídily členské státy s podporou ze strany EU. Je sice skvělé, že mají být vytvořeny nové finanční produkty, které mají mobilizovat soukromé prostředky k financování podniků sociální ekonomiky, mnohé z těchto podniků však potřebují pomoc i se získáním obyčejného úvěru;
- je správné zavést pro sociální ekonomiku zvláštní zdanění, je však třeba podpořit členské státy v úsilí o dosažení koordinované fiskální harmonizace. V tomto ohledu by bylo možné inspirovat se osvědčenými postupy některých členských států, například co se týče osvobození od daně u nerozdělených zisků, snížené sazby DPH a osvobození od plateb sociálního pojištění nebo jejich snížení. (dm)

Evropa musí drazně zakročit proti šíření nenávistných verbálních projevů a trestným činům z nenávisti

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) ve svém stanovisku, které přijal na květnovém plenárním zasedání, podpořil záměr Evropské komise rozšířit unijní seznam trestných

činů o nenávistné verbální projevy a trestné činy z nenávisti a vybídl Radu, aby tento návrh přijala.

Organizace občanské společnosti jsou přímými svědky nárůstu počtu nenávistných verbálních projevů a trestných činů z nenávisti, neboť terčem nenávisti bývají buď ony samy, nebo dotčené komunity, jimž pomáhají. Výbor si proto uvědomuje, že je nutné chránit lidskou důstojnost, základní práva a rovnost. Zpravodaj stanoviska Cristian Pîrvulescu uvedl, že „v demokracii – a ani konkrétně v EU – nesmí docházet k situacím, kdy lidé musí žít ve strachu či studu“.

Díky pokroku v oblasti sociálních médií a díky svobodě pohybu se veřejná sféra EU stále více propojuje. Proto je nyní nezbytné mít společný základ pro účinný boj proti projevům nenávisti. Ke zjištění jejich dopadů a k jejich prevenci je také nutné zvyšovat informovanost a šířit osvětu. Podle Výboru si zasluhují zvláštní pozornost zejména ti, kdo hrají důležitou úlohu v boji proti projevům nenávisti, tedy například učitelé, novináři a pracovníci donucovacích orgánů. Výbor rovněž vyzývá přední politiky, aby byli zodpovědní.

EHSV zdůrazňuje, že při předcházení trestným činům z nenávisti a v boji proti nim hrají mimořádně důležitou roli sociální partneři na místní úrovni. „Organizace občanské společnosti plní funkci veřejného dohledu nad projevy nenávisti,“ uvedla spoluzpravodajka Milena Angelova. EU musí propagovat jejich kodexy chování a osvědčené postupy a poskytovat jim více finančních prostředků, aby bylo možné co nejvíce využívat jejich odborných znalostí. (gb)

Důstojná práce – Podnikat by se nikdy nemělo na úkor lidské důstojnosti a svobody

Prudký nárůst dětské a nucené práce a neutuchající vykořisťování pracovníků na celém světě stále naléhavěji vyžadují, aby EU aktivně konala.

Na slyšení k tématu „Důstojná práce na celém světě“ dne 4. května se sešli členové EHSV a zástupci evropských orgánů a institucí, Mezinárodní organizace práce (MOP), akademické obce a organizací občanské společnosti.

Účelem slyšení bylo shromáždit podklady pro připravované stanovisko EHSV k tomuto tématu, jehož základem bude sdělení Komise Důstojná práce na celém světě přijaté v únoru tohoto roku a její návrh směrnice o náležitě péči podniků v oblasti udržitelnosti.

Těmito iniciativami chce Komise zajistit pro EU v domácím i celosvětovém měřítku významné postavení ochránce důstojné práce a milionům lidí zajistit možnost důstojně pracovat a důstojně žít.

„Sníme o budoucnosti, kdy práce bude důstojná. Pro stovky milionů lidí ve světě však dosud práce důstojná není, a plnění cílů udržitelného rozvoje je tak náročný úkol,“ uvedla zpravodajka stanoviska EHSV **María del Carmen Barrera Chamorro**.

Situaci ve světě práce dále zhoršila pandemie COVID-19, kdy řada zemí hlásila rekordní výskyt nejistých pracovních podmínek. Ty neúměrně často zasáhly ženy a zranitelné skupiny, jako jsou děti a pracovníci v neformální ekonomice. Po předchozím poklesu začal počet pracujících dětí opět stoupat dokonce již před pandemií, a to konkrétně od roku 2016 do roku 2020 o více než 8 milionů.

Dnes je tak na světě 160 milionů pracujících dětí, tedy každé desáté. 25 milionů lidí vykonává nucenou práci. Bez dostatečné sociální ochrany se v brzké budoucnosti obětí dětské práce může stát dalších 46 milionů dětí.

Cílem snažení EU je podporovat udržitelné a odpovědné chování podniků na domácích trzích, v zemích mimo EU i ve všech globálních hodnotových řetězcích. Hlavními nástroji budou politiky EU v oblasti odpovědnosti a transparentnosti podniků. Plánuje se též právní zákaz produktů nucené práce. Všechny politiky budou prosazovat zásady genderové rovnosti a nediskriminace.

„Iniciativu Komise vítáme, musíme si však klást náročnější cíle a usilovat o integrovanou politiku založenou na všeobecných lidských právech. Důstojná práce je v zájmu lidí, ale také podniků, spotřebitelů a celé planety,“ uvedla **María del Carmen Barrera Chamorro** závěrem. (II)

EU musí odstranit překážky zaměstnanosti mladých lidí se zdravotním postižením

Slyšení EHSV, které se konalo 8. dubna a na němž se sešly hlavní subjekty politiky v oblasti zdravotního postižení, včetně sociálních partnerů a organizací občanské společnosti, poukázalo na to, že je třeba zvýšit míru zaměstnanosti osob se zdravotním postižením, a to zejména v případě mladých lidí. Z dostupných údajů je patrné, že navzdory úsilí, jež bylo vyvinuto na poli práva, čelí mnozí z nich i nadále diskriminaci ve světě práce, a to v důsledku stereotypů, které je vykreslují jako málo produktivní pracovníky.

Nejdůležitějším závěrem slyšení byl fakt, že nová Strategie práv osob se zdravotním postižením problémy mladých lidí se zdravotním postižením v oblasti zaměstnávání a vzdělávání zohledňuje. Sociální partneři však zatím čekají s hodnocením toho, jak ambiciózní budou konkrétní kroky.

Mladí lidé se zdravotním postižením čelí překážkám při vstupu na trh práce, a to jak v soukromém, tak ve veřejném sektoru. Míra nezaměstnanosti osob se zdravotním postižením je ve srovnání s obecnou populací neúměrně vysoká, a to zejména v případě žen a mladých lidí. Podle nejnovějších údajů dostupných na úrovni EU mají osoby se zdravotním postižením o 24,4 % menší pravděpodobnost, že získají zaměstnání. A zdá se, že pandemie COVID-19 tuto nerovnost ještě prohloubila.

Daphne Nathalie Ahrendt, vedoucí výzkumu v agentuře Euroufound, představila výsledky průzkumu provedeného touto agenturou: nezaměstnaných bylo 27 % respondentů se zdravotním postižením oproti 12 % respondentů bez postižení. Finanční situaci 55 % z nich lze považovat za nestabilní, zatímco u osob bez postižení dosahuje tento údaj 38 %. Velká většina respondentů se zdravotním postižením je také více ohrožena depresemi a osamělostí.

Jak uvedla **Francesca Sbianchi** z mládežnického výboru Evropského fóra zdravotně postižených, „mnozí z nás mají vyšší životní náklady, a k tomu, aby mohli žít důstojně, potřebují služby podpory a dávky v invaliditě.“ Mají-li být tyto nerovnosti alespoň částečně odstraněny, je nutné především neodebírat lidem se zdravotním postižením tyto příspěvky, jakmile začnou pracovat. K tomu, aby se mohli stát finančně nezávislými, potřebují čas.

Stefan Tromel z Mezinárodní organizace práce poukázal na to, že nové formy zaměstnání sice umožňují začlenit více osob se zdravotním postižením, avšak podle údajů OECD existují mezi osobami se zdravotním postižením a bez postižení rozdíly, i pokud jde o úroveň digitálních dovedností. Jak dodal, práce na dálku pro ně musí zůstat jednou z možností. Aby bylo možné tyto rozdíly smazat a zlepšit přístupnost pracovišť, musí odbory spolupracovat se sociálními partnery. Vhodnou platformou pro tuto spolupráci by mohly být hospodářské a sociální rady.

Lidé se zdravotním postižením čelí větší diskriminaci, pokud jsou mladí. Vzhledem k tomu, že rok 2022 je Evropským rokem mládeže, je třeba lépe pochopit situaci, v níž se tato konkrétní skupina nachází. (rl)

Nové zdroje financování rozpočtu EU musí být stabilní, spravedlivé a příznivé z hlediska podniků

Výbor vyzývá Evropskou komisi, aby přistoupila k cílenějším posouzením dopadu svých návrhů na nové zdroje financování rozpočtu EU, jež mají sloužit k úhradě dluhu za program NextGenerationEU.

EHSV obecně souhlasí s navrženými „vlastními zdroji“ příjmů EU pro rozpočet. Měly však být stabilní a spravedlivé a neměly by znamenat zátěž pro domácnosti ani podniky.

Ve stanovisku přijatém na květnovém plenárním zasedání EHSV rovněž po Komisi požaduje, aby návrhy byly odolné vůči ekonomickým otřesům, a varuje, že ohrozit je mohou dopady zvýšení cen energie v důsledku války na Ukrajině.

„Návrh nových vlastních zdrojů by neměl ohrozit rozpočty jiných programů a nástrojů EU a nemělo by dojít k významnému zvýšení příspěvků odvozených od HND,“ uvedl zpravodaj stanoviska **Philip von Brockdorff**. Spoluzpravodaj **Antonio García del Riego** doplnil: „EHSV plně schvaluje snahu OECD zajistit, aby globální společnosti byly zdaněny tam, kde dochází k hospodářské činnosti a tvorbě hodnot, varuje však, že podniky EU by v hospodářské soutěži neměly být znevýhodněny tím, že nová pravidla zavedeme dříve, než velcí obchodní partneři.“ (tk)

Politika v oblasti hospodářské soutěže by měla odpovídat novým ambicím EU

Je třeba sladit pravidla pro spojování podniků, antimonopolní pravidla a pravidla pro kontrolu státní podpory s klimatickými a digitálními cíli Unie a úsilím o dosažení strategické autonomie. To vše bude vyžadovat rozsáhlé investice. EHSV ve dvou nových

stanoviscích vysvětluje, jak by tato revize měla být provedena.

Rozprava na plenárním zasedání EHSV 19. května se soustředila na dvě nová stanoviska k politice EU v oblasti hospodářské soutěže a ke státní podpoře v oblasti zdravotních a sociálních služeb na pozadí globálních změn.

Ve stanovisku k tématu [Politika hospodářské soutěže připravená na nové výzvy](#) EHSV vyzval Evropskou komisi, aby politiku EU v oblasti hospodářské soutěže přepracovala v ještě větší míře než dříve.

Opatření přijatá v reakci na pandemii COVID-19 a později na ruskou agresi na Ukrajině podnikům významně pomohla, posledně jmenovaná je však třeba ještě zlepšit. Dále je nutno zajistit, aby kritéria způsobilosti umožňovala využití všem odvětvím a nezavírala dveře nejvíce zasaženým podnikům.

Pokud jde o obecný právní rámec v oblasti hospodářské soutěže, byl sice upraven na základě řady výzev, neřeší však dostatečně strategické cíle EU – nejen zelenou a digitální transformaci, ale také odolnost. Jak EHSV zdůrazňuje, tyto ambice vyžadují masivní veřejné i soukromé investice a měly by mít maximální podporu.

Opatření k zajištění kontroly spojování podniků a fúzí někdy spíše brání udržení konkurenceschopnosti ve vztahu k USA a Číně. Ustanovení o zneužívání dominantního postavení nejsou ideálně přizpůsobena novým zeleným a digitálním výzvám.

„Navrhujeme určité technické úpravy, které by usnadnily přístup k podpoře, ale také lepší způsoby, jak zapracovat inovace a vývoj v digitální oblasti. Přinášíme též doporučení, jak umožnit využití všem odvětvím, nejen průmyslu. Zde mám na mysli zvláště obchod a malé a střední podniky,“ uvedla zpravodajka stanoviska **Emilie Prouzet**.

Ve druhém ze stanovisek se EHSV věnoval tématu **státní podpory v oblasti zdravotních a sociálních služeb**.

„Pandemie COVID-19 ukázala, že systémy zdravotní a sociální ochrany je třeba rychle přizpůsobovat všem změnám,“ uvedl zpravodaj **Giuseppe Guerini** (Různorodá Evropa – IT). „Opatření, která navrhujeme, by pomohla poskytování státní podpory zjednodušit a urychlit.“

EHSV zdůrazňuje, že toto odvětví nemá příliš významný dopad na přeshraniční hospodářskou soutěž. Zdravotní a sociální služby jsou většinou organizovány na místní úrovni a zpravidla se využívají tam, kde jsou poskytovány. Státní podpora tomuto odvětví by neměla být považována za narušení hospodářské soutěže.

Další významný návrh se týká maximální povolené výše státní podpory. EHSV uvádí, že strop pro oznamování podpory Komisi (aktuálně 500 000 EUR v rámci tříletého účetního období), který spouští zdoluhavý a složitý proces, by měl pro tyto služby být vyšší než u jiných služeb obecného zájmu. Působí totiž ve veřejném zájmu, mají omezený dopad na přeshraniční obchod a postihuje je návrat inflace. (dm)

Udržitelnost obalového průmyslu by byla ústředním prvkem ochrany planety

Ve **stanovisku**, jež předložila **Poradní komise pro průmyslové změny (CCMI)** a které bylo přijato na květnovém plenárním zasedání, **Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV)** doporučuje, aby **Evropská komise a vlády členských států přijaly**

na základě konzultací se všemi zúčastněnými stranami z oblasti obalového průmyslu nezbytná opatření v rámci celého životního cyklu všech výrobků s cílem posílit udržitelnost tohoto odvětví.

Většina z obrovského množství obalových materiálů, které se v současnosti používá za účelem zabezpečení, zajištění hygieny, přepravy, konzervace, prezentace a používání nejrůznějších druhů zboží – ať už v oblasti

průmyslu, stavebnictví, komunikačních systémů, nebo pro individuální spotřebu –, je vyrobena z uhlíkových nebo kovových vláken, jež patří mezi omezené zdroje.

„Budoucí právní předpisy EU by se měly zaměřit na celý životní cyklus výrobků, a prosazovat tak oběhové hospodářství. Výroba, spotřeba a zpracování odpadů v obalovém průmyslu jsou klíčovými faktory na cestě k udržitelné budoucnosti,“ uvedl zpravodaj stanoviska **Matteo Carlo Borsani**.

Stanovisko zahrnuje seznam preferovaných materiálů: obaly z materiálů na bázi přírodních vláken a dalších přírodních materiálů mohou být účinné, pokud jde o to, aby růst nebyl vázaný na využívání zdrojů. Obnovitelné materiály jsou trvanlivé, atraktivní, recyklovatelné a biologicky rozložitelné.

Vyvíjí se i to, jak spotřebitelé obaly vnímají a jak k nim přistupují. Zcela zásadní je, aby jak průmysl, tak spotřebitelé v tomto ohledu změnili své návyky.

EHSV rovněž požaduje, aby v obalovém průmyslu probíhal evropský sociální dialog mezi odborovými svazy a svazy zaměstnavatelů. Vzhledem k významu obalů ve všech oblastech hospodářství je ve stanovisku zdůrazněno také to, že je třeba, aby Evropská komise ustavila každoroční fórum o obalech a obalových odpadech. Do tohoto fóra by se zapojili zástupci evropských orgánů a zúčastněné strany a jeho účelem by bylo monitorovat provádění příslušné směrnice a identifikovat osvědčené postupy ohledně právních předpisů v oblasti udržitelných obalů. (ks/rl)

Obnova udržitelných uhlíkových cyklů?: EHSV podporuje postoj Evropské komise

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) ve svém stanovisku, které přijal na květnovém plenárním zasedání, podpořil sdělení Evropské komise o udržitelných uhlíkových cyklech a vyslovil názor, že společná zemědělská politika (SZP)

musí poskytnout strategický rámec, jenž připraví půdu pro přechod na nízkouhlíkové zemědělství.

V reakci na nezbytnost urychleného přijetí opatření v oblasti klimatu vtělila Evropská unie do právních předpisů svůj cíl dosáhnout do roku 2050 v rámci celého hospodářství klimatické neutrality. K naplnění tohoto ambiciózního cíle je třeba vytvořit udržitelné uhlíkové cykly odolné vůči klimatu, a to prostřednictvím klíčových iniciativ, jako je recyklace uhlíku z odpadních toků, z udržitelných zdrojů biomasy nebo přímo z atmosféry, a rozšiřování takových řešení pro odstraňování uhlíku, která zachycují oxid uhličitý (CO₂) z atmosféry a dlouhodobě ho ukládají.

Jak uvedl zpravodaj stanoviska **Arnold Puech d'Alissac**, „řešení otázky uhlíkové neutrality vyžaduje snížení emisí skleníkových plynů, navýšení propadu uhlíku a nalezení ekologických náhrad za fosilní uhlík.“ Jak dále

dodal, EHSV podporuje sdělení Komise o uhlíkových cyklech, v němž se navrhuje dva druhy řešení pro odstraňování a ukládání uhlíku: řešení vycházející z přírody (tzv. „zemědělské ukládání uhlíku“) a průmyslová technologická řešení.

EHSV proto žádá Komisi, aby k tomuto tématu přistupovala komplexně: navyšování propadu uhlíku a maximální míra nahrazování fosilního uhlíku bude totiž nutně vyžadovat zvýšení produkce biomasy, což bude mít dopad na odvětví půdy. Odvětví půdy může hrát aktivní úlohu v boji proti globálnímu oteplování a zároveň přispívat k širšímu přechodu k udržitelnému potravinovému systému.

Ukládání uhlíku by nemělo být vnímáno pouze jako obchodní příležitost, ale také jako základní prvek budoucnosti evropského zemědělství a jako nástroj boje proti změně klimatu: uhlíkové kredity musí být odměnou za poskytnutou službu, tedy za ukládání atmosférického uhlíku, ale musí také podporovat přechod na nízkouhlíkové zemědělství.

Výbor rovněž vyzdvihuje zásadní úlohu, kterou musí SZP hrát při poskytování politického rámce, jenž připraví půdu pro přechod na nízkouhlíkové zemědělství, které produkuje méně emisí a více jich ukládá. Současně však upozorňuje, že ukládání uhlíku by nemělo být podmínkou SZP, ale že je třeba vytvořit a podporovat zvláštní trh s uhlíkem. EHSV se domnívá, že pro rozvoj zemědělského ukládání uhlíku bude nezbytný jasný právní rámec, který budou členské státy sdílet, a to s přihlédnutím k rozdílným investičním a podpůrným kapacitám jednotlivých členských států. (ks)

Podle EHSV jsou prioritou bezpečné a cenově dostupné dodávky energie

Energetická nezávislost má pro budoucnost Evropy klíčový význam. EU musí tedy co nejdříve zajistit dodávky energie, zbavit se závislosti na ruském plynu a výrazně urychlit přechod na čistou energii. To je hlavní zjištění stanoviska „REPowerEU: společná evropská akce pro cenově dostupnější, bezpečnější a udržitelnější energii“, které vypracovali Thomas Kattnig, Alena Mastantuono a Simo Tiainen a jež bylo přijato na květnovém plenárním zasedání.

EHSV podporuje sdělení Evropské komise „REPowerEU“, které sbor komisařů schválil v týž den, kdy bylo přijato stanovisko. Výbor je toho názoru, že sdělení je v souladu s cíli Zelené dohody a evropské energetické unie. V návrhu jsou navíc uvedena nová opatření, jejichž cílem je dosáhnout navýšení výroby zelené energie, diverzifikace dodávek a snížení poptávky po ruském plynu, který je příčinou výrazného zvýšení tržních cen elektřiny v důsledku manipulace s trhem.

Výbor rovněž varuje, že EU musí být při nahrazování ruského plynu jinými zdroji zvláště opatrná. Musí zohledňovat jejich dopad na životní prostředí a to, že by se opět mohla stát závislou na třetích zemích, jež nesdílejí evropské hodnoty.

V důsledku současné geopolitické situace, která je zásadně ovlivněna ruskou invazí Ukrajiny, se ještě zvýraznil nebývalý nárůst cen energií, k němuž v EU došlo v posledních několika měsících. Je proto nesmírně důležité okamžitě přijmout kroky ke zmírnění dopadu vysokých cen na domácnosti, zemědělce, podniky a průmysl v Evropě. (mp)

EHSV požaduje konkrétnější opatření na podporu a ochranu nezávislých běloruských novinářů

Autoritářský režim Alexandra Lukašenka od srpna 2020 masově utlačuje občanskou společnost, nezávislé novináře, bloggery a spisovatele v Bělorusku. EHSV zveřejnil informační zprávu o situaci sdělovacích prostředků v této zemi, v níž formuloval

doporučení o tom, jak pomáhat běloruským mediálními společnostem a novinářům, kteří uprchli ze země, i těm, kteří tam zůstali a nadále proti tomuto režimu bojují.

Členka EHSV **Tatjana Babrauskienė**, která je zpravodajkou k tomuto tématu, představila na květnovém plenárním zasedání EHSV [informační zprávu Podpora nezávislých sdělovacích prostředků v Bělorusku](#). Vyzdvihla při tom významné přispění vybrané expertky, již byla nezávislá běloruská novinářka **Hanna Ljubakova**, k celkové podobě zprávy, a zdůraznila: „Je důležité uznat mimořádnou práci běloruských novinářů, kteří velmi často vystavují sebe samé i své rodiny riziku jen proto, aby nám přinesli pravdivé informace. Je naší povinností poskytnout jim ochranu a podporovat je.“

Vzhledem k tomu, že se situace v oblasti sdělovacích prostředků v Bělorusku dotýká celé Evropy, EHSV navrhuje, aby členské státy nejen navázaly spolupráci s nezávislými zpravodajskými agenturami v Bělorusku, ale také pomáhaly šířit zprávy z této země a informovaly o tamním dění.

Informační zpráva obsahuje konkrétní doporučení a ukazuje celému světu, jak ve vypjaté době podporovat svobodu sdělovacích prostředků:

- osvobodit běloruské novináře, kteří hledají útočiště před represemi, od vízové povinnosti,
 - zřídit fond EU a fondy v členských státech na podporu svobodných běloruských sdělovacích prostředků a novinářů,
 - poskytovat právní, finanční a psychologickou pomoc utlačovaným novinářům,
 - integrovat nezávislé běloruské novináře v členských státech EU poskytováním zaměstnání nebo stipendií,
 - odstranit byrokracii při žádání o finanční podporu EU,
 - zajistit IT vybavení umožňující přístup k internetu a digitální nástroje pro obcházení cenzury.
-

Budoucnost mládeže v zemích západního Balkánu závisí na reálných politikách

Na slyšení „Politika v oblasti mládeže v zemích západního Balkánu“, které EHSV uspořádal v rámci agendy inovací pro západní Balkán, potvrdili jeho účastníci důležitost mladých lidí pro budoucnost regionu. Poukázali také na problém „odlivu

mozků“ a zabývali se myšlenkou, jak tento pohyb proměnit v „cirkulaci mozků“, která by podpořila hospodářský růst a rozvoj zemí západního Balkánu.

Členka EHSV **Dragica Martinović Džamonja** uvedla: „Mladí lidé jsou důležitým zdrojem rozvoje a zásadním faktorem míru a stability.“

Další člen EHSV, **Andrej Zorko**, doplnil v témže duchu: „Mládež by neměla být předmětem nějakého projektu, musí být aktivní složkou tvorby politik.“

Ředitelka projektu Tirana, Evropské hlavní město mládeže 2022 **Dafina Peci** poukázala na význam organizací mládeže a občanské společnosti na příkladu činnosti Platformy mládeže zemí západního Balkánu, která již řadu let působí v šesti zemích tohoto regionu.

Odliv mozků lze převrátit v příliv

S nevhodným vzděláváním, nedostatkem dovedností, špatnými podmínkami zaměstnanosti a omezenými příležitostmi nelze mladým zaručit prosperující budoucnost.

Generální tajemník Regionální kanceláře pro spolupráci mládeže (Regional Youth Cooperation Office, RYCO) **Albert Hani** sdělil, že v průměru by 52 % mladých lidí rádo žilo jinde než v tomto regionu. Jak dodal, „má-li se vládám podařit přesvědčit mladé, aby zůstali doma, musí prokázat své odhodlání plnit jejich potřeby a priority“.

Projektová manažerka Bělehradské otevřené školy (Belgrade Open School) **Milica Škiljević** poukázala na nedostatek informací o kariérních a pracovních příležitostech.

Ognjen Marković, Team Leader laboratoře pro mladé lidi ze zemí západního Balkánu, zřízené při Radě pro regionální spolupráci (Western Balkans Youth Lab Project in the Regional Cooperation Council), pak objasnil přidanou hodnotu účasti mladých. Mohou nabídnout znalosti a odbornost, dostane-li se jim rovného postavení vůči tvůrcům politik.

Iniciativa Záruky pro mladé lidi ze zemí západního Balkánu, síť mládeže a zúčastněné strany na úrovni jednotlivých států by mohly stát u zrodu reformního procesu, který posílí vyhlídky zaměstnanosti mladší generace v tomto regionu. (at)

V běžeckých tretrách na pomoc Ukrajině?

Místopředsedkyně **Giulia Barbucci** se za EHSV zúčastnila 42. ročníku dvacetikilometrového běhu Brusel, který se konal 29. května. Do startovních bloků zaklekli i představitelé jiných institucí EU, mj. předsedkyně Evropského parlamentu **Roberta Metsola**.

Podle paní **Barbucci** má tato akce mimořádný význam, zejména pak za současné situace: „Bruselský závod měl obrovský úspěch – zapojilo se do něj 33 000 běžců z řad občanů a institucí EU, kteří tak dali jasně najevo, že si přejí mír a že solidárně podporují Ukrajinu.“

V letošním roce se na trať vydalo více než 33 000 závodníků ze 137 zemí, z toho 800 v týmovém dresu „Running for Europe“. Stejně jako v roce 2021 doběhl jako první do cíle Belgičan **Amaury Paquet**, který onu dvacetikilometrovou vzdálenost překonal za 1 hodinu a 1 vteřinu.

Smyslem tohoto ročníku bylo dát najevo solidaritu Evropské unie s Ukrajinou. Vybrané peníze budou předány ukrajinské národní skautské organizaci a poslouží k nákupu potravin, léků, spacáků a dalších potřeb a také k poskytnutí psychologické pomoci lidem a komunitám, které zasáhl probíhající válečný konflikt. (ehp)

NOVINKY ZE SKUPIN

Evropský akt o čipech – důležitá iniciativa s několika otázkami

Heiko Willems, člen skupiny EHSV Zaměstnavatelé

Polovodiče jsou nezbytnou součástí mnoha různých hospodářských odvětví a oblastí života – jak pro průmysl, tak pro spotřebitele. Navíc bez polovodičů nelze splnit cíle zelené a digitální transformace. Evropský akt o čipech, který dne 8. února 2022 předložila Evropská komise, by měl zaručit bezpečnost dodávek, odolnost a vedoucí postavení EU v oblasti polovodičových technologií a aplikací.

Posílení evropského ekosystému polovodičů vyžaduje soukromé investice a značnou podporu ze strany veřejného sektoru. Komise proto hodlá v příštích letech do této oblasti investovat 43 miliard EUR. Značná část finančních prostředků však bude pouze přerozdělena z jiných programů a představuje jen asi třetinu částky, kterou do roku 2025 plánuje vydat Čína. Poskytování rozsáhlé státní podpory by zároveň mohlo vést k investicím, které nebudou ekonomicky udržitelné a mohly by mít negativní dopad na trh.

EU se také musí soustředit na potřeby evropského průmyslu. Odborné dovednosti v oblasti prvků malé velikosti (< 10 nm) nejsou jediným určujícím faktorem úspěchu ekosystému polovodičů. Je třeba rovněž zohlednit silné stránky evropského polovodičového průmyslu.

Hodnotový řetězec polovodičů patří k nejvíce globalizovaným. Vytvoření uzavřeného hodnotového řetězce v každé části světa by proto z hospodářského hlediska nedávalo smysl. Jako výchozí bod pro debatu o tom, jak by cílené investice mohly zvýšit odolnost Evropy, by spíše měla sloužit podrobná analýza silných a slabých stránek evropského polovodičového ekosystému. EU by měla zároveň posílit mezinárodní partnerství.

Tato situace musí být rovněž zohledněna, pokud jde o předpokládaná krizová opatření, která mají velice široký dopad. Stanovení priority zakázek pro kritická odvětví, společné nákupní režimy a kontroly vývozu představují výrazné zásahy do trhu, které je třeba vyhradit pro výjimečné situace.

EHSV projedná stanovisko [Akt o čipech pro Evropu](#) (INT/984) na červnovém plenárním zasedání.

[Na požadavky občanů v rámci Konference o budoucnosti Evropy je třeba reagovat konkrétními kroky](#)

skupina Zaměstnanci v EHSV

Konference o budoucnosti Evropy po roce intenzivní práce vydala svá závěrečná doporučení. Představila soubor [ambiciózních návrhů](#) pro spravedlivější a silnější Evropu předložených občany z celého kontinentu, kteří na nich spolupracovali se sociálními partnery a dalšími aktéry. Občané dali jasně najevo, že Evropská unie musí v oblastech, které jsou pro ně důležité, činit více. Jde především o oblasti, jako je nerovnost, chudoba, boj proti změně klimatu a ochrana demokracie. Patrné je to na například ze začlenění protokolu o sociálním pokroku s cílem zajistit, aby sociální a pracovní práva byla postavena na roveň čtyřem základním svobodám jednotného trhu. Občané rovněž volají po Evropě, jež bude smělejší, bude na mezinárodní scéně vystupovat jednotně, bude schopna reagovat na své okolí a přiblíží se svým občanům a jejíž činnost bude transparentnější.

Práce konference však nesmí skončit pouhým deklarováním dobrých úmyslů či prázdnými frázemi. Zcela zásadní je, aby byly v návaznosti na ni podniknuta skutečná opatření. To znamená svolat konvent a prozkoumat možnost vytvoření stálých struktur pro zapojení občanů – k tomu je obzvláště dobře vybaven právě Evropský hospodářský a sociální výbor. EHSV – jakožto představitel organizované občanské společnosti a poradní demokracie v EU – musí zajistit, aby byly ambiciózní návrhy občanů přetaveny ve skutečné politické kroky. Občané byli dotazováni a dali odpovědi. Skupina Zaměstnanci uspořádala [konferenci na vysoké úrovni](#) (za účasti členů různých složek Konference o budoucnosti Evropy), na které byla

projednána doporučení a možná navazující opatření, jejichž účelem by bylo právě zajištění kontinuity tohoto procesu. S konkrétními kroky je nyní řada na orgánech. (prp)

Skupina Různorodá Evropa nese nový název: Organizace občanské společnosti

skupina Organizace občanské společnosti v EHSV

18. května 2022 se skupina Různorodá Evropa, která je třetí skupinou působící v Evropském hospodářském a sociálním výboru (EHSV), jednomyslně rozhodla přejmenovat. Nový název zní Organizace občanské společnosti a tato změna má okamžitou platnost.

Předseda skupiny Organizace občanské společnosti **Séamus Boland** zdůraznil: „V průběhu hospodářské a finanční krize, pandemie COVID-19 a nyní také války na Ukrajině jsme se mohli jasně přesvědčit o tom, že se organizace občanské společnosti aktivně podílejí na zvyšování odolnosti a udržitelnosti našich komunit. Pomáhají vypořádat se s problémy, hájí naše evropské hodnoty a hrají zásadní roli při účinném provádění politik. Mají tedy stěžejní význam pro naši udržitelnou budoucnost, a tuto skutečnost je nutné uznat.“

Skupina si proto zvolila nový název, aby tak bylo zřejmější, koho její členové zastupují a co je jejím úkolem.

Učinila tak ve zvlášť příhodnou chvíli – nedlouho předtím totiž byla zveřejněna závěrečná [zpráva](#) o výsledcích Konference o budoucnosti Evropy. V této zprávě se navrhuje posílit stávající struktury, aby bylo možné lépe v rozhodovacím procesu zohledňovat potřeby a očekávání občanů EU. V této souvislosti bude třeba posílit úlohu EHSV jakožto instituce, která pomáhá realizovat postupy participativní demokracie, k nimž patří například strukturovaný dialog s organizacemi občanské společnosti a panelové diskuse občanů, a zaručuje jejich náležitý průběh.

Skupina Organizace občanské společnosti se ve funkčním období 2020–2023 zaměřila na otázku chudoby a na to, jak mohou organizace občanské společnosti přispět k jejímu zmírnění.

O skupině se dočtete více na [internetových stránkách EHSV](#).

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Biologická rozmanitost: umělci se angažují

Pro novou generaci umělců je biologická rozmanitost a příroda středobodem umělecké činnosti. On-line výstava [Biologická rozmanitost: umělci se angažují](#) jedinečným způsobem ukazuje, jak jsou lidé a příroda vzájemně propojeni. Výstava, která byla uspořádána ve spolupráci s francouzským předsednictvím Rady EU, bude k vidění od 20. května do 20. června 2022.

Francouzská delegace v EHSV vybrala pro tento virtuální umělecký projekt pět emblematických mladých umělců. Vyjádřila tak uznání jejich úsilí o to, vzbudit zájem o tato témata a prosadit je do veřejného diskurzu.

Delegace vybírala z 21 laureátů ceny *Planète Art Solidaire*, kterou v roce 2021 udělila nezisková organizace [Art of Change 21](#). Tato zcela virtuální výstava obsahuje jedno dílo od každého z pěti umělců, které je objasněno samotným autorem. Díla doplňují krátká videa, v nichž umělci hovoří o své práci. (ck)

Redakce

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Na tomto vydání se podíleli

Amalia Tsoumani (at)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinace

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adresa

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EHSV info vychází devětkrát ročně u příležitosti plenárních zasedání Výboru. EHSV info je k dispozici ve 23 jazycích.

EHSV info není oficiální zprávou o činnosti EHSV. K tomuto účelu slouží Úřední věstník Evropské unie a jiné publikace Výboru.

Šíření je přípustné, pokud je uveden zdroj (EHSV info) a vydavateli je zaslán odkaz.

07/2022